

Publicerad 2007-03-23 23:42 av Håkan Tendell

Foto taget vid Stockholms slott, sensommaren 1986

Timmen innan skottlossningen

Tendell i mitten

Att nästan dö okysst

Vid tiden för min sista helg som tonåring (september 1986) var jag fortfarande okysst när jag fick syn på en söt tjej inne på Club Academ, ett ställe som låg högst upp i NK-huset i Göteborg. Jag bjöd upp till dans. Från det att diskjockeyn började spela "The Power Of Love" med Jennifer Rush, stod vi tätt omslingrade på dansgolvet och tungkysstes i timmar. Därefter stod vi utanför hennes port och tungkysstes i timmar. Vi var ihop i två månader och gjorde det mesta utom "det". Jag låg i lumpen och fick ett kärleksbrev från henne en gång i veckan. I sitt sista brev gjorde hon slut med mig med motiveringen att "man kan inte älska en och samma människa hela tiden".

Det är lustigt det där att vissa fraser, speciellt sådana med ledsamma budskap, kan sätta sig för evigt. Det är också lustigt hur slumpen leker med människors liv. Jag kunde ha dött okysst.

Strax innan jag träffade henne, gick jag högvakten på Stockholms slott. Efter den första paraderingen och vapenexercisen pustade kompaniet ut på logementen på andra våningen i högvaktsflygeln. Vårt pansarregemente hade ett särskilt gott rykte som gjorde att vi fick bära våra mörkblå baskrar istället för de vita Calimerohjälmarna. Vi hade tränat i veckor på vår koreografi av marscher och vapenrörelser. Vi gjorde ett exemplariskt framträdande. Därför kunde de flesta av oss glatt pusta ut på logementen, medan en handfull soldater fick stå utplacerade vid vaktkurer runt om slottet. Det var förbjudet att ha med sig sitt vapen upp på andra våningen i högvaktsflygeln. Vapnen skulle förvaras på anvisad plats på första våningen.

Jag kom gående i korridoren på andra våningen när jag såg en polare stå lite längre bort med sin k-pist. Att han hade sin k-pist i näven var inte så märkligt. Även den bäste kan glömma nya regler. Hemma på regementet i Skövde förvarade alla soldater sin k-pist i sitt skåp på logementet, så det var väl det beteendet som satt i. Då jag alltså kom gående där, ville min polare skoja till det lite grann. Han riktade vapnet mot mig, satte upp en hand i luften och ropade "Halt!" Jag spelade med, stannade till och höll upp mina händer i luften.

Min skådespelarprestation måste ha varit lysande och inspirerande, för plötsligt övergick det teatraliska till verklighet, om än inte i enlighet med vaktinstruktionen. Det blev en improviserad variant där min polare ryckte bort säkerhetsluckan, tog tag i slutstycket, osäkrade vapnet och brände av lite automateld. Även om hans medvetna jag inte var under full kontroll, måste hans ryggmärg ha fått honom att rikta vapnet lite åt sidan alldeles innan skottögonblicket. Kulorna hamnade i väggen istället för i min torso.

Tack vare mina barndomsupplevelser, där jag bland annat hade genomlevt dränkning "på skoj", strypning "på skoj" och dödshot med kniv "på skoj", kunde jag förhålla mig helt oberörd till skottlossningen. Min polare var helt handlingsförlamad, stod fastfrusen och bara stirrade. Jag sa till honom att allt var lugnt, tog

hans vapen, gjorde patron ur, lade vapnet på golvet och fortsatte sedan förvissa honom om att inget allvarligt hade inträffat. Ögonvittnen gav mig därefter smeknamnet ”Mannen utan fruktan”. Min polare fortsatte att vara min polare, men befälen tyckte i alla fall att han inte skulle paradera något mer den veckan. Han fick som straff assistera adjutanten med kontorsgöromål.

Handeldvapen är farliga i händerna på pansarsoldater, som till vardags mest brukar hantera stridsvagnar. Själv höll jag på att skjuta kungafamiljen.

Med jämna mellanrum stod jag på post vid den vaktkur som står väster om den yttre borggården. Förutom vanliga vaktuppgifter, hade jag till speciell uppgift att hindra alla obehöriga bilar att ta sig in på den yttre borggården.

Det kom inte så många bilar, men en dag hörde jag rusande motorljud och tjutande däck i fjärran. Mina sinnen skärptes. Från höger kom en svart bil som tog den långa kurvan i hög hastighet. Det kunde vara en biltjuv, det kunde vara terrorister, det kunde vara Spetsnaz! Bilen måste stoppas till varje pris! Jag vände upp mot bilen och var beredd att skjuta från höften. Då såg jag de där karakteristiska solglasögonen. Det fick mig att tveka. I nästa sekund såg jag drottningen i passagerarsätet och ungar i baksätet. Från att ha varit redo att tömma magasinet genom bilrutorna, gick jag raskt upp i givakt. Dock glömde jag att skyldra gevär. Kungen noterade säkert inte denna malör. Han verkade ha fullt sjå med att bromsa in för att kunna ta den snäva kurvan innan upploppet mot den inre borggården. Kungens bil torde vara skottsäker. Då får han kanske lov att köra så där. Vem har rätt att läxa upp honom? Det är ju trots allt han som är kungen.

Bortsett från att kulorna sannolikt inte skulle ha trängt igenom bilrutorna: Vad hade hänt om jag hade skjutit? Hade det varit jag eller kungen som hade blivit mest anklagad för incidenten? Vad hade hänt om bilen hade innehållit attentatsmän och jag inte hade skjutit? Vilken funktion hade jag då överhuvudtaget fyllt där? Varför kom det ingen förvarning om kungens ankomst? Varför framförde han sitt fordon så vårdslöst? Fick jag överleva skottlossningen i högvaktsflygeln bara för att inte någon annan soldat skulle ha fått råka väldigt illa ut genom att, efter mitt frånfälle, ta mitt vaktpass och öppna eld mot den framstörtande bilen? Det är många frågor som nog aldrig får sitt svar. Ett svar har jag dock – svaret på hur det känns att kyssas i timmar. Vad mer kan man egentligen ha anledning att vilja få svar på?